

## **PYTANIA POMOCNICZE DO INFORMACJI O DZIAŁANIACH PODEJMOWANYCH W CELU ZAPEWNIENIA DOSTĘPNOŚCI OSOBOM ZE SZCZEGÓLNYMI POTRZEBAMI**

Poniższa lista pytań ma wesprzeć organizację pozarządową w tworzeniu bardziej dostępnych wydarzeń i działań, otwartych i przyjaznych dla mieszkańców i mieszkanki Gdańska bez względu na ich wiek, płeć, orientację psychoseksualną, niepełnosprawność, pochodzenie etniczne lub narodowe, wyznanie czy bezwyznaniowość. Oraz z dbałością o środowisko naturalne dla przyszłych pokoleń.

Dostępność rozumiana jest zgodnie z ustawą z dnia 19 lipca 2019 roku (Dz.U. z 2020 r., poz. 1062), o zapewnieniu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami. Obejmuje takie obszary jak dostępność architektoniczną, cyfrową, komunikacyjno-informacyjną oraz – dodatkowo, zgodnie z gdańskimi politykami miejskimi - dostępność społeczną, rozumianą jako dostępność dla różnych grup odbiorców, w szczególności zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Planując działania i wydarzenia, warto zadać sobie pytanie, czy są one **faktycznie** dostępne; czy każda osoba, do której są kierowane, czuje się zaproszona i mile widziana. W tym celu nie wystarczy informować, że „zapraszamy wszystkich” lub „jesteśmy otwarci na każdego/każdą”. Należy sprawdzić, czy na Państwa wydarzeniach bywają osoby z niepełnosprawnościami, imigranci i imigrantki, rodzice z dziećmi..

Poniższa lista rekomenduje, w jakich obszarach warto wprowadzać zmiany i udogodnienia. Nie wyczerpuje jednak wszystkich możliwości. Nie każdy obszar dostępności i różnorodności z poniższej listy dotyczy Państwa projektu. Na niektóre obszary nie będą mieli Państwo wpływu (np. przy użytkowaniu lokalu z zasobów miejskich z barierami architektonicznymi). **Wówczas rekomendujemy, aby informować o poziomie dostępności i jego głównych brakach w materiałach promocyjnych** (np.: „W budynku nie jest dostępna winda. Na pobliskim parkingu znajdują się miejsca dla osób z niepełnosprawnościami.”). Taka informacja również jest działaniem zwiększającym dostępność. Zachęcamy, aby niektóre braki w dostępności starać się uzupełnić rozwiązaniami alternatywnymi: wsparciem przeszkolonego wolontariusza/szki organizacji lub wsparciem technicznym (np. dodatkową transmisją online wydarzenia, jeśli odbywa się ono w miejscu z barierami).

Część działań zwiększających dostępność jest bezkosztowa (np. dostępne materiały graficzne, sprawdzenie poziomu dostępności miejsca wydarzenia, zapewnienie różnorodności osób występujących, czy przekazanie zespołowi wolontariuszy materiałów dotyczących obsługi osób z niepełnosprawnościami). Działania generujące koszty jak np. zapewnienie tłumaczy językowych lub migowych, jeśli są spójne z całością projektu, mogą zostać wpisane do kosztorysu oferty.

Informacje, które zdobędą Państwo dzięki wypełnieniu listy, należy umieścić w **sekcji VI oferty – „inne działania mogące mieć znaczenie przy ocenie oferty”**. Za opis realizacji zasad dostępności i zrównoważonego rozwoju Komisja Konkursowa przyzna od 0 do 2 punktów w czasie oceny merytorycznej.

LP	OBSZAR	TAK	NIE	NIE DOTYCZY
<b>PRZYGOTOWANIE WYDARZENIA</b>				
1	Czy zostały zbadane potrzeby i możliwości osób, do których adresowane jest wydarzenie/ działanie? Czy posiadają Państwo wiedzę dotyczącą potencjalnych uczestników i uczestniczek, w szczególności ich pochodzenia, kompetencji językowych, poziomu sprawności, sytuacji społecznej czy ekonomicznej? (DS*)			
2	Czy tworząc projekt wzięte zostały pod uwagę osoby o szczególnych potrzebach, wynikających np. ze stanu zdrowia, sytuacji społeczno-ekonomicznej, pochodzenia, kompetencji językowych, wyznania, płci? (DS)			
3	Czy termin wydarzenia nie koliduje ze świętami religijnymi różnych wyznań? (DS)			
<b>DOSTĘPNOŚĆ ARCHITEKTONICZNA</b>				
<p>Poniższe pytania pozwalają sprawdzić, czy budynek lub przestrzeń, w której organizują Państwo wydarzenie/działanie, posiada rozwiązania zwiększające dostępność.</p> <p><b>Część z nich można zastąpić dodatkową asystą ze strony wolontariuszy/ek organizacji, o czym piszemy w części dotyczącej obsługi w czasie wydarzenia.</b></p>				
4	Czy rozkład jazdy komunikacji publicznej w pobliżu miejsca wydarzenia, pozwala na powrót po jego zakończeniu? (DS)			
5	Czy przystanki komunikacji miejskiej znajdują się maksymalnie 150 m od miejsca wydarzenia? (DA*)			
6	Czy sygnalizacje świetlne przy pobliskich przejściach ulicznych wyposażone są w system dźwiękowy lub głosowy? (DKI*)			
7	Czy do miejsca wydarzenia doprowadzi utwardzona droga lub chodnik? (DA)			
8	Czy ta droga jest doświetlona? (DA)			
9	Czy w pobliżu budynku znajduje się parking z miejscami przeznaczonymi dla osób z niepełnosprawnością? (DA)			
10	Czy do budynku prowadzi pochylnia lub podnośnik np. dla wózków? (DA)			
11	Czy do budynku można wejść z psem asystującym? (DA)			
12	Czy na budynku znajdują się dostępne dla osób z niepełnosprawnością tablice informacyjne? (DKI)			
13	Czy budynek posiada windę? (DA)			
14	Czy szerokość windy nie jest mniejsza niż 120 cm (dzięki temu zmieści się w niej wózek)? (DA)			

LP	OBSZAR	TAK	NIE	NIE DOTYCZY
15	Czy winda posiada wypukłe przyciski, oznaczenia w piśmie Braille'a i/lub informacje dźwiękowe? (DKI)			
16	Czy w budynku są toalety dostosowane dla osoby z niepełnosprawnością? (DA)			
17	Czy toalety i sale w budynku są wyraźnie oznaczone (np. kolorami o wysokim kontraście)? (DKI)			
18	Czy różnice poziomów: schody, pochylnie, są w budynku wyraźnie oznaczone (np. krawędzią w kontrastowym kolorze)? (DA)			
19	Czy w budynku znajdują się pomieszczenia służące wyciszeniu (np. dla osób przebodźcowanych lub w spektrum autyzmu)? (DS)			
20	Czy w budynku znajdują się miejsca do karmienia dzieci? (DS)			
21	Czy w budynku znajdują się oddzielne pomieszczenia do przewijania osób zależnych np. dzieci? (DS)			
22	Czy przestrzeń między rzędami krzeseł, stołów jest wystarczająca do poruszania się osób o szczególnych potrzebach (np. wózkiem, o kulach, etc)? (DA)			
23	Czy plan ewakuacyjny budynku dostępny jest dla osób o szczególnych potrzebach? (DA)			
24	Czy w przypadku ograniczonej dostępności architektonicznej miejsca wydarzenia zapewniają Państwo alternatywne sposoby uczestniczenia w nim np. transmisję online? (DA)			
<b>REKRUTACJA I PROMOCJA (DOSTĘPNOŚĆ KOMUNIKACYJNO-INFORMACYJNA I CYFROWA)</b>				
25	Czy strona internetowa organizacji jest dostosowana do potrzeb osób z niepełnosprawnością (zgodnie z wytycznymi WCAG 2.1, np. opcja zastosowania kontrastu, możliwość powiększenia tekstu, zastępowanie tekstu grafiką, kompatybilność z urządzeniami mobilnymi)? (DC*)			
26	Czy materiały promocyjne i informujące o projekcie/ wydarzeniu, w tym formularze zgłoszeniowe są dostępne dla osób o szczególnych potrzebach (np. posiadają kontrasty kolorystyczne, większą czcionkę, brak kursywy, format możliwy do odczytania przez aplikacje udźwiękawiające – nie w postaci obrazu)? (DKI,DC)			
27	Czy materiały promocyjne i informujące o projekcie/ wydarzeniu są napisane językiem „łatwym do czytania”, tj. składającym się z prostych zdań i słownictwa pozbawionego żargonu? (DKI)			
28	Czy w materiałach promocyjnych i informacyjnych używają Państwo języka wrażliwego na płeć (np. uwzględnianie żeńskich form)? (DS)			

LP	OBSZAR	TAK	NIE	NIE DOTYCZY
29	Jeżeli obowiązuje formularz zgłoszeniowy, czy osoby uczestniczące mogą zgłosić w nim szczególne potrzeby, np. w poruszaniu się, żywieniowe lub językowe? (DS)			
30	Czy materiały promocyjne i informujące o projekcie/ wydarzeniu, są dostępne dla osób mówiących w innych językach niż polski? (DS)			
<b>OBSŁUGA W CZASIE SPOTKANIA, W TYM ZAPEWNIENIE ALTERNATYWNYCH ROZWIĄZAŃ W POSTACI WSPARCIA DRUGIEJ OSOBY</b>				
31	Czy zespół obecny na wydarzeniu posiada podstawową wiedzę z zakresu obsługi lub asysty dla osoby uczestniczącej o szczególnych potrzebach ( z niepełnosprawnością, osób nie mówiących po polsku, etc.)? (DS)			
32	Czy zespół obecny na wydarzeniu, posiada podstawową wiedzę z zakresu różnorodności i odnosi się z szacunkiem do wszystkich osób, niezależnie od ich tożsamości, poziomu sprawności, wyznania itd? (DS)			
33	Czy w czasie wydarzenia istnieje możliwość zgłoszenia potrzeby pomocy lub nadużyć (np. dostępni są wolontariusze lub personel do pomocy, interwencji, dostarczenia informacji)? (DS)			
34	Jeżeli planowany jest catering, czy brane są pod uwagę diety, nietolerancje żywieniowe, aspekty etyczne lub tradycje kulturowe i religijne? (DS)			
<b>PRZEBIEG WYDARZENIA</b>				
35	Czy wydarzenie jest tłumaczone na Polski lub inny (według potrzeby) Język Migowy lub realizowane przy wsparciu alternatywnych metod komunikacji (np. tłumacz języka migowego, aplikacja do tłumaczenia języków migowego i mówionego)? (DKI)			
36	Czy wydarzeniu towarzyszy audiodeskrypcja (dźwiękowy opis prezentowanych treści i sytuacji, w formie nagrania lub transmisji na żywo)? (DKI)			
37	Czy w trakcie wydarzenia jest możliwość korzystania z pętli indukcyjnej (wspomagającej słyszenie z aparatów słuchowych)? (DKI)			
38	Czy wydarzenie jest dostępne w innych językach niż polski? (DS)			
39	Czy materiały lub prezentacje w czasie wydarzenia nie powielają stereotypów lub uprzedzeń, dotyczących różnych grup społecznych? (DS)			
40	Czy wśród osób prezentujących/występujących zadbano o różnorodność np. wieku, płci, czy doświadczeń? (DS)			

LP	OBSZAR	TAK	NIE	NIE DOTYCZY
<b>ZRÓWNOWAŻONY ROZWÓJ</b>				
42	Jeżeli planowany jest catering, czy towarzyszą mu wielorazowe naczynia, sztucze lub ich wersje biodegradowalne?			
43	Czy projekt przestrzega zasad kampanii <a href="#">#gdanskbezplastiku ?</a>			

**Wyjaśnienie skrótów (\*) :**

DS – dostępność społeczna

DA – dostępność architektoniczna

DKI – dostępność komunikacyjno-informacyjna

DC – dostępność cyfrowa

Więcej informacji znajdziecie Państwo w poradniku przygotowanym przez spółdzielnię Socjalną FADO na zlecenie Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej, pt. [„Jak wdrażać Ustawę o zapewnianiu dostępności?”](#)

**Istnieją również poradniki odnoszące się bezpośrednio do dostępności wydarzeń kulturalnych:**

- [„Atlas dla kultury. Jak udostępniać wydarzenia kulturalne osobom z niepełnosprawnościami?”](#) przygotowany przez MCA Stowarzyszenie Edukacyjne dla instytucji kultury z Wielkopolski,
- [„Jak udostępniać kulturę osobom z niepełnosprawnościami – najczęściej zadawane pytania”](#) przygotowany przez Fundację Kultury bez Barrier.